

Guide

Bortom möjlighetshorisonten – en omställningsworkshop

Vad är Bortom möjlighetshorisonten?

Bortom möjlighetshorisonten är en workshopmetod som kan användas som stöd för ett utforskande samtal om hållbar omställning i till exempel en stadsdel, by, ort, stad eller region, för att engagera och inspirera i det lokala arbetet mot ett fossilfritt och regenerativt samhälle. Målet är att få en omställning att kännas möjlig och skapa ett lokalt sammanhang där engagemang kan omsättas i handling, tillsammans med andra. Workshopen kan anordnas på plats (fysiskt) eller på distans (digitalt) och tidsåtgången är ca 3 timmar.

Metoden har tagits fram för dig som längtar efter dialog med olika aktörer i ditt sammanhang om hur en lokal omställning skulle kunna se ut och gå till. Denna guide är till för dig som vill ta initiativ till och facilitera en sådan dialog. Du behöver inte vara någon expert eller jobba med frågorna professionellt – det räcker med att du vill bjuda in till samtalet.

Vilka kan delta i workshopen?

Personer som på olika sätt är engagerade i klimat- och hållbarhetsfrågor på en plats; lokala och regionala politiker, tjänstemän, entreprenörer och representanter från näringsliv och civilsamhälle... Syftet är att skapa inspiration, engagemang, nya tankar och nätverk i arbetet för ett fossilfritt samhälle.

Vad behöver jag för att vara facilitator för en workshop?

Det här behöver du för att kunna genomföra en Bortom möjlighetshorisonten-workshop:

- 1-2 timmar till att sätta dig in i workshopmaterialet och skicka ut inbjudan.
- 4-5 timmar till själva workshopen, inklusive igångsättande förberedelser.
- En extra person som kan hjälpa till under workshopen (tidsåtgång ca 4 timmar). Inte absolut nödvändigt, men skönt att ha.
- Ett par timmar till att anordna ett uppföljande möte efter workshopen
- Om du håller en fysisk workshop: en passande lokal för 5-15 personer i ca 4 timmar.
- Om du håller en digital workshop: en dator med kamera, mikrofon och internetuppkoppling.

Bakgrund

Vi vet att en omfattande energi- och samhällsomställning är nödvändig för att bromsa den pågående klimatkrisen. Många upplever att avståndet mellan vad som *behöver* göras och vad som är *möjligt* att göra är stort och svårt att överbrygga, inte minst på kommunal och regional nivå. Omställningsnätverket har tillsammans med KTH och Uppsala universitet utvecklat workshopen Bortom möjlighetshorisonten för att minska detta avstånd genom olika tankeexperiment.

Material

Workshopen Bortom möjlighetshorisonten tar ca 3 timmar och kan utföras på plats eller på distans, därför fungerar den här guiden för både en fysisk och en digital workshop. Till båda versionerna finns det ett talmanus som stöd under hela workshopen. Materialet till Bortom möjlighetshorisonten består av följande delar:

[Guide](#) (detta dokument)

[Inbjudan](#)

[Mejlutskick inför workshop](#)

[Körschema](#)

[Digital workshop – mall Miro-tavla](#),
kopiera

[Digital workshop – talmanus](#)

[Fysisk workshop – material att skriva ut](#)
i A4, enkelsidigt

[Fysisk workshop – material att skriva ut](#)
i A3, enkelsidigt

[Fysisk workshop – talmanus](#)

Tidslinje

Ett antal veckor innan	Plats, deltagare, inbjudan - Gör en lista över personer som är intresserade, kunniga och/eller engagerade i hållbarhet på något sätt på platsen du utgår ifrån. Tänk på att få en så stor blandning som möjligt av perspektiv (ålder, erfarenhet, roller, expertis). Hellre för många inbjudna än för få, du vill landa i ca 15 personer i workshopen. - Bestäm om du vill hålla workshopen digitalt eller fysiskt, och isåfall vilken lokal du tänker ha den i. - Skriv inbjudan. Se mall för Inbjudan. - Skicka inbjudan. Be deltagarna OSA senast en vecka innan workshopen. - Hitta någon som vill hjälpa till, åtminstone med själva workshopen
1 vecka innan	Hemläxa och instruktioner - Skicka mejl till de som anmält sig ungefär en vecka innan workshopen, med förberedelseuppgiften och instruktioner (se Mejlutskick inför workshop). - Du kan behöva påminna dem om att skicka in hemläxan, men det är också helt ok om en deltagare av någon anledning inte gjort den.

Under veckan innan	Förberedelser - Sammanfatta vad deltagarna är tacksamma för så att det tar max ett par minuter att läsa upp under workshopen. Se till att ta med något från alla och att det finns en bredd på saker. - Läs igenom deltagarnas minnen från 2008, för att lära känna dem lite i förväg. - Sätt dig in i workshopmaterialet, verktyg och manus, och anpassa innehållet till den plats ni är på där det behövs - Uppdatera och skriv ut Körschema. - Förbered material och verktyg (se rubriker Fysisk workshop eller Digital workshop nedan)
Dagen för workshopen	Workshop - Gör sista förberedelserna - Genomför workshop (3 timmar). - Boka uppföljningsmöte med deltagarna/meddela vilken dag det blir
1-2 veckor efter	Uppföljning - Fördela ordet så att alla får dela med sig av något som de tagit med sig från workshopen och kanske tänkt på sen dess. - Förslag på incheckningar: vad lever i dig just nu, vad förväntar du dig av mötet, vad behöver du lämna utanför det här mötet för att vara fullt närvarande. - Fokusera gärna diskussion därefter till vad ni (alla närvarande) vill ska hända närmast? Var känslig för om det är för tidigt att fokusera på handling – ibland behöver fokus vara att fortsätta lära känna varandra först.

Fysisk workshop

Du behöver

- En passande lokal med plats för alla deltagare att sitta i en cirkel och dessutom gärna några angränsande rum där man kan jobba ostört i mindre grupper.
- En projektor om du vill använda det under workshopen (men det är inte ett måste).
- En skrivare för att skriva ut material till workshopen.
- Namnappar (t ex frystejp), pennor och post-its i olika färger.

Förberedelser

- Kopiera, anpassa och skriv ut:

[Fysisk workshop – material att skriva ut](#) i A4, enkelsidigt

[Fysisk workshop – material att skriva ut](#) i A3, enkelsidigt

[Fysisk workshop – talmanus](#)

[Körschema](#)

2. Förbered rummet
 - a. Placera ut stolar i en cirkel.
 - b. Lägg fram namnlappar (t ex frystejp), pennor och post-its i olika färger.
 - c. Sätt upp materialet till workshopen på väggarna (ta med tejp och/eller häftmassa)

Tips

Bjud gärna på något att fika/äta tillsammans i anslutning till workshopen.

Digital workshop

Du behöver

- Dator med tangentbord och uppkoppling, fungerande kamera och mikrofon. En telefon eller surfplatta räcker inte för att leda workshopen.
- Tillgång till någon form av videokonferensverktyg, till exempel Zoom eller Teams
- Ett konto på något digitalt whiteboardverktyg, gärna [Miro](#)
- Använd hörlurar/proppar med mikrofon så deltagarna slipper höra ljudet från tangentbordet.

Förberedelser

1. Kopiera, anpassa och skriv ut;

[Digital workshop – talmanus](#)

[Körschema](#)

2. Gör en kopia av [Miro-tavlan](#) (om du använder ett annat verktyg, klistra in bilden som finns i Miro-mallen i det). Förbered genom att fylla i namn på deltagarna vid ytorna för incheckning och utcheckning och anpassa till den plats ni är på.

Tips

Testa att din kamera och mikrofon funkar. Testa att hålla i ett webbmöte i verktyget ni ska använda om du inte gjort det tidigare.

